

Nytt fra EU-delegasjonen om

kommunal- og regionalpolitikk

EU vil bidra til en bærekraftig regional utvikling i Arktis	2
Nye hjelpemidler for å oppfylle kravene i EUs personvernforordning (GDPR)	3
MÅNEDENS HOVEDSAK: Digitale redskap for økt medvirkning og lokaldemokrati	3
Land som fremheves som eksempler på god nasjonal praksis	4
Elektronisk synliggjøring av avstemningsresultater og beslutninger	5
Faktasjekk	5
Digitale forslagskasser	5
Elektroniske medvirkningsløsninger i lovutforming	7
Digitale redskaper for økt ungdomsinvolvering	8
Europeisk regionalt samarbeid 1: ny europeisk plattform for å redusere grensehindre og ny norsk rapport om norsk-svensk samhandel	9
Flere gratis wifi-soner i kommunene	10
Dagens smarte: Energiregioner fra plan til praksis	11
Europeisk regionalt samarbeid 2: 146 millioner til regionalt samarbeid i Europa	11
Drikkevansdirektivet skal revideres	12
Sirkulærøkonomi: ny minipakke med plaststrategi	13
Festen er ikke over, det er kake igjen – søk Horisont 2020 nå	14
Høringer – si din mening	15
... om EUs fremtidige samholdighetspolitikk	15
... om produkter som brukes som byggematerialer	15
Hat på nett skal bekjempes	16
Livet som nasjonal ekspert på innsiden av Generaldirektoratet for regional- og bypolitikk	17
Kilder til informasjon	17
På kalenderen – Kommende begivenheter og tidsfrister	17
Ta kontakt!	19

EU vil bidra til en bærekraftig regional utvikling i Arktis

Rapporten fra Arctic Stakeholder Forum ble overlevert til EU-kommissær Karmenu Vella 19. januar. Norge har vært med på å gi innspill til rapporten, som identifiserer prioriterte investeringsområder for Arktis.

Forumet brakte sammen EU-institusjoner, medlemsland, regionale og lokale myndigheter for å identifisere de viktigste investeringene som EU bør gjøre i regionen. Dette er en del av oppfølgingen av EUs Arktis-melding. Deltakerne var nasjonale regjeringer i Danmark, Finland, Sverige, Norge og Island, regionene Nord- og Øst-Finland, Nord- og Midt-Norrland i Sverige og Nord-Norge, Grønland, Færøyene og Samerådet. Arbeidet ble ledet av EU-kommisjonen og sluttrapporten skal inngå i arbeidet med EUs neste flerårige rammebudsjett (MFF) for perioden 2020-2026. Forumet er enige om følgende hovedsatsinger:

- Utvide og forbedre digital infrastruktur
- Utvikle interne og eksterne transportforbindelser
- Støtte lokal forretningsutvikling, blant annet i fornybar energi, bioøkonomi, bærekraftig bruk av naturressurser og bærekraftig turisme;
- Støtte til forskning i klimaendringer, begrensning og tilpasning

Når det gjelder innretningen av EU-programmene, ønsker Arctic Stakeholder-forum:

- Bedre informasjon om finansieringsmuligheter og bistand til søkere
- Forenkle administrative prosedyrer og harmonisere forskrifter på tvers av finansieringskilder
- Økt koordinering mellom programmer og med nasjonale og internasjonale tiltak og finansieringskilder;
- Gi større vekt på tverrfaglige, tverrsektorielle og internasjonale tilnærminger
- Involverer lokalsamfunn i planlegging av programmer.

Nye hjelpemidler for å oppfylle kravene i EUs personvernforordning (GDPR)

EUs nye regelverk for personvern ble vedtatt i april 2016, og skal tre i kraft i mai i år. Akkurat som i norske kommuner, forbereder private og offentlige aktører over hele Europa seg på kravene i den nye personvernforordningen (GDPR). Kommisjonen har startet en ny opplysningskampanje, [her](#), og presenterte nye retningslinjer i form av en meddelelse, [her](#).

Ettersom GDPR innebærer betydelig mer innflytelse for de nasjonale datatilsynene er det viktig for Kommisjonen at disse har nødvendig kunnskap og ressurser til å ta på seg de nye oppgavene. Kommisjonen lanserte i dag også en ny online portal, [her](#), som skal gjøre det enklere for selskaper, organisasjoner og innbyggerne å gjøre seg kjent med de nye reglene.

MÅNEDENS HOVEDSAK: Digitale redskap for økt medvirkning og lokaldemokrati

På samme måte som i Norge er myndigheter, interesseorganisasjoner og innbyggerne i EU-området opptatt av å finne nye og bedre måter å samhandle på. Økt medvirkning kan gi bedre beslutninger, mer effektiv iverksettelse og større legitimitet. Europakommisjonen ga i 2015 ut rapporten [Potential and challenges of e-participation in the European Union](#). Rapporten¹ tar utgangspunkt i at det ikke finnes en presis definisjon av e-demokrati, men at eksperter på feltet er samstemt i at e-demokrati inkluderer tre typer samspill mellom myndigheter og innbyggere: e-informasjon, e-konsultasjon og e-beslutningstaking. I henhold til analysene i rapporten har eksisterende verktøy liten appell til innbyggerne av tre grunner:

- EU og medlemsstatene legger ikke tilstrekkelig innsats i å fremme muligheter for engasjement
- Verktøyene oppfattes ikke å gi reelle påvirkningsmuligheter
- Innbyggerne finner e-deltakelsesverktøy for kompliserte

Studien anbefaler at EU både bør forbedre eksisterende deltakelsesverktøy og fremme nye måter for e-deltakelse.

Mange enheter i Europakommisjonen er involvert i arbeidet med e-demokrati på et eller annet vis. Kommisjonen har f.eks. en [EU-POLICY LAB](#) som bl.a. bistår med å tilrettelegge for medvirkning i

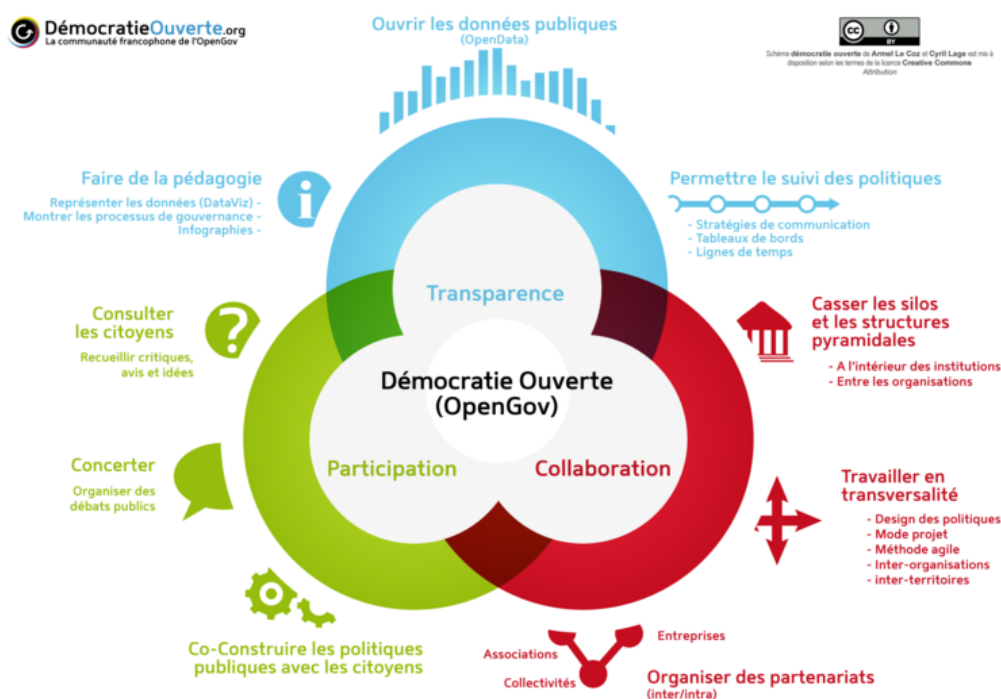
¹ Rapporten kan finnes på svensk [her](#).

konkret politikutvikling. Hovedansvaret for e-demokrati har likevel blitt tillagt IKT-direktoratet DG Connect som ledd i moderniseringen av offentlige tjenester. Selv om andre elementer av digitaliseringen av offentlig sektor nok har større oppmerksomhet, har DG Connect arbeidet med e-demokrati i en 10-15 års periode. [Denne siden](#) gir en oversikt over DG Connects arbeid med e-medvirkning og fremhever blant annet de mest vellykkede prosjektene på feltet i forrige rammeprogram.

Programmet [Europe for Citizens](#) har flere mål, bl.a., å fremme europeisk statsborgerskap og oppmuntre og tilrettelegge for demokratisk deltakelse på EU-nivå. De fleste prosjektene omhandler ikke e-demokrati, men noen gjør det. Programmet gir bl.a. [prosjektstøtte](#). Det viktigste programmet i DG Connect-regi er programmet ISA². Det støtter utviklingen av digitale løsninger som gjør det mulig for offentlige myndigheter, bedrifter og borgere i Europa å dra nytte av interoperable grenseoverskridende og tverrgående offentlige tjenester. ISA² har blant annet utviklet gjenbrukbare systemer for informasjonsinnhenting fra innbyggerne, for eksempel og digitale medvirkningsløsninger. Konkrete prosjekter fra ISA² er omtalt nedenfor.

Land som fremheves som eksempler på god nasjonal praksis

- [Finlands Citizens' Initiative](#)
- [Skottlands Participatory Budgeting](#)
- [Frankrikes Democratie Ouvert](#)
- Nederlands [Netwerk Democratie](#) og <https://e-dem.nl/>

Elektronisk synliggjøring av avstemningsresultater og beslutninger

VoteWatch (Open Society Foundation)

[VoteWatch](#) er en europeisk NGO som bl.a. støttes av Open Society Foundation. Den har som formål å øke den praktiske innsikten i EUs beslutningssystemer. VoteWatch har skapt et grafisk grensesnitt og leverer løpende ut beslutninger fra EU-parlamentet basert på saksområde og sak og synliggjør stemmegivningen til partigrupper og representanter. Tjenesten er mye brukt av de som følger europeisk politikk, og det enkle og vellykkede grafiske grensesnittet bør eksempelvis kunne overføres til norsk politikk på lokalt og regionalt nivå.

Faktasjekk

Faktasjekk-løsninger er blitt vanlig i flere land. Funksjonen er blant annet å sikre kvaliteten på informasjon som gis, og dermed heve kvaliteten på beslutningene og tilliten til beslutningsprosessen. Den britiske innovasjonsstiftelsen [NESTA](#) fremhever Det britiske parlamentets [Evidence Check](#) som et godt eksempel. Det som er spesielt med denne løsningen er at publikum inviteres til å kontrollere kunnskapsgrunnlaget for komitébeslutninger. Denne typen løsninger kunne f.eks. tenkes å supplere tradisjonelle høringer i norske kommuner.

Digitale forslagskasser

Det finnes en rekke former for digitale forslagskasser:

Decide Madrid (Spania)

I 2015 ble [Decide Madrid](#), en plattform for offentlig deltakelse i beslutningsprosesser, lansert av bystyret i Madrid. Løsningen har fire hovedfunksjoner: forslag og uttalelser om nye lokale lover, debatter, deltakende budsjettering og høringer. I forslagskassen kan alle kan komme med forslag. Forslag som oppnår en bestemt grad av støtte, skal følges opp etter gitte prosedyrer, bl.a. ved at lovlighet, gjennomførbarhet og kostnad vurderes.

Systematisk arbeid med e-demokrati på lokalt nivå i Nederland – eDem.NL

Nederland har arbeidet systematisk med e-demokrati. Med støtte fra Innenriksdepartementet er det bl.a. utviklet redskaper for å melde inn temaer og prioriteringer til lokale saker. Les mer på <https://e-dem.nl/> og på på Netwerk Demokraties sider: <http://netdem.nl/en/articles/dag-lokale-democratie/>. Det er også utviklet en [veileder](#) som kan lastes ned. Forslagsverktøyet er [her](#). Det er p.t. uklart hvor mye forslagsløsningen er brukt og hvilke erfaringer som er gjort.

Reusable tools for information collection (ISA²-prosjekt, på EU-nivå)

Under ISA² ble det utviklet et [open source-redskap](#) som i dag blant annet brukes til å drive Europe Citizens Initiative's side der man enten kan lansere et nytt forslag på lovgivning som bør utarbeides av EU eller stemme på eksisterende initiativ. Selv om det hevdes at registreringsprosedyren mv. bak Europe Citizens' Initiative er for kompleks, kan selve dataløsningen godt benyttes i andre sammenhenger.

Crowdsourcing som supplement til høring (Skottland)

[The Digital Engagement Team](#) i Skottland har eksperimentert med crowdsourcing i policy-making ved å bruke [høringsplattformen](#) på nye måter. Verktøyet hjelper til med å samle meninger gjennom strukturert diskusjon og er ment å la medborgere dele sine tanker og ideer for å hjelpe den skotske regjeringen til å formulere bedre politikk. En bruker kan registrere seg på plattformen ved å lage en profil, ved å sende inn en ide, eller ved å kommentere, rangere eller merke andre eksisterende ideer. Et eksempel på bruken av denne dialogformen kommer fra fiskerisektoren, der en tradisjonell høring om de foreslåtte bevaringsforanstaltningene for villaks i Skottland vakte frustrasjon blant fiskerfellesskapet. Dialog-plattformen ble brukt til å la interessentene gi uttrykk for uoverensstemmelsene og til å samle innspill til et forslag om hvordan løyvene skulle tildeles.

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot

[Consultation Hub](#) [Find Consultations](#) [We Asked, You Said, We Did](#) [Mailing List Signup](#)

Improving the Protection of Wild Mammals in Scotland

Overview

We recognised concerns about whether legislation on fox-hunting in Scotland is working properly. That is why we asked the Right Honourable Lord Bonomy to undertake a review to ascertain whether the Protection of Wild Mammals (Scotland) Act 2002 is providing a sufficient level of protection for wild mammals, while at the same time allowing effective and humane control of mammals, such as foxes, where necessary.

Closes 31 Jan 2018
Opened 6 Oct 2017

Contact
0131 244 6518
2002ActReview@gov.scot

Elektroniske medvirkningsløsninger i lovutforming

Parlament et Citoyens (Frankrike)

Parlement et Citoyens er et initiativ utviklet av den IKT-orienterte NGO-en Cap Collectif i samarbeid med det franske parlamentet for å involvere offentligheten i lovutformingsprosessen. En konsultasjon begynner med en video fra en parlamentariker som presenterer saken. Interesserte lokalsamfunn og interessenter inviteres da til å komme med forslag, eller til å starte debatter om deler av forslaget eller sakskomplekset. Tilretteleggere gjennomgår innspillene og kommuniserer resultatene tilbake til alle parter, og representanten beslutter selv hvilke anbefalinger som følges. Den mest populære konsultasjonen om biologisk mangfold hadde 9 334 deltakere og disse avga i alt 2000 innspill. Flere franske initiativer og e-demokrati-verktøy kan finnes på Democratie Ouverts hjemmeside: <https://democratieouverte.org/themes/search/Outil>

Finlands New Citizen' Initiative

En forfatningsendring i 2012 tilrettela for innbyggernes deltakelse i Finland. Loven slår fast at hvis en petisjon samler minst 50.000 signaturer i løpet av seks måneder, må petisjonens innhold diskuteres i parlamentet. Ideer til petisjoner samles inn online, mens signaturer kan samles både online og offline ved hjelp av et bankidentifikasjonssystem.

Innbyggerne kan fremme to typer forslag. Den første innebærer å be regjeringen om å iverksette tiltak for å endre eksisterende lovgivning. Begjæringen blir deretter vurdert av det ansvarlige departementet. I den andre typen initiativ foreslår borgerne et nytt lovforslag, hvor det resulterende forslaget kan ende opp med å bli diskutert i parlamentet. Etter at den nye borgerinitiativloven trådte i kraft, lanserte en sivil samfunnsgruppe en åpen kildekodeplattform kalt [Open Ministry](#) for å tillate borgere å foreslå alternative politiske dagsordener og å samle signaturer på nettet for dem. Siden implementeringen har plattformen og den innovative dimensjonen fått internasjonal oppmerksomhet. *Åpent departement* gir borgere mulighet til å gripe inn i den politiske dagsorden og fremsette nye forslag og tiltak som skal diskuteres i etablerte politiske institusjoner.

To av de første tiltakene som ble utviklet ved hjelp av plattformen, var forslag som støtter avskaffelsen av hundeskatteloven (anno 1800) og reform av studentloven. All dokumentasjon som produseres og deles i løpet av prosessen, er fritt tilgjengelig på nettsiden, slik at alle kan delta i debatten og bli bedre informert. Videre gir plattformen alle borgere detaljert informasjon om hvordan deres representanter har kommentert og stemt når forslaget er underlagt avstemning i parlamentet. Den finske regjeringen supplerte disse demokratiseringsinnsatsene ved å benytte crowdsourcing som en deltakelsesmetode i reformen av trafikkloven. Mye av informasjonen om disse tiltakene er på finsk, men [denne siden](#) gir en viss informasjon.

Skottlands Participatory Budgeting

Deltagende budsjettering er en måte å gi borgerne mulighet til å delta i en finanspolitisk beslutningsprosess og å velge hvordan offentlige midler skal brukes. Den skotske regjeringen har samarbeidet med sivilsamfunnet for å forstå hvordan man skal styrke borgernes engasjement i budsjetteringsprosessen. I et [pilotprosjekt](#) har man formulert en deltakende budsjetteringsprosess i fire stadier fra idegenerering, diskusjon, avstemning og budsjettallokering. Prosjektrapporten med erfaringer finnes [her](#).

Parterre-prosjektet (Horisont 2020) og e-dem.nls planverktøy (Amsterdam)

En viktig del av Horisont 2020 prosjektet [Parterre](#) har vært å utvikle *innspillsverktøy for planprosesser*. Bl.a. i form av elektroniske folkemøter og spesialiserte verktøy for arealplanlegging. Verktøyene er blant annet i bruk i [Nord-Tyskland](#). Amsterdam har på sin side begynt å bruke [et elektronisk planverktøy](#) der innbyggerne kan stemme over muligheter. Det er uklart i hvor stor grad det er i bruk.

Digitale redskaper for økt ungdomsinvolvering

Det er en utfordring at ungdom i liten grad medvirker i lokal politikkutforming og det er utviklet flere [redskapssett](#) på området med støtte fra Europakommisjonen, bl.a. <https://www.euthproject.eu/> og <http://www.ep-ourspace.eu/Toolkit.aspx> og <http://step4youth.eu/>

Aktører som spesialiserer seg på digitale medvirkningsløsninger/e-demokrati

NESTA

Den britiske innovasjonsstiftelsen NESTA har bl.a. arbeidet med e-demokrati. Julie Simon, Theo Bass and Victoria Boelman er forfattere av [denne rapporten](#) og har bistått engelske kommuner med e-demokratiløsninger. Rapporten anbefales. NESTA har tidligere blant annet samarbeidet med Nordic Innovation (under Nordisk ministerråd) om innovasjon i offentlig sektor.

The Consultation Institute

[The Consultation Institute](#) er en britisk not-for-profit stiftelse som arbeider med medvirkningsløsninger, og tilrettelegger høringer og rådgir offentlige virksomheter i bruk av sosiale medier til å engasjere innbyggerne. De avholder også konferanser og kurs, f.eks. dette [20. februar om beste praksis i offentlige høringer](#).

Europeisk regionalt samarbeid 1: ny europeisk plattform for å redusere grensehindre og ny norsk rapport om norsk-svensk samhandel

Som tidligere nevnt ønsker Europakommisjonen å styrke det grensekryssende samarbeidet i EU/EØS-området. I meldingen "Boosting growth and cohesion in EU border regions" vises det til at grenseområdene dekker 40 % av EUs territorium, 30 % av EUs befolkning (150 millioner personer) og produserer 30 % av EUs BNP. 2-3 millioner personer krysser hver dag en grense for å gå på arbeid. Europakommisjonen peker på at hvis bare 20 % av unødvendige grensehindre i det indre marked fjernes, vil EUs BNP kunne øke med 2 %.

EU og Nordisk ministerråd arrangerte i København den 16. januar den andre av en rekke workshops som oppfølging av meldingen. Seminaret samlet eksperter og berørte fra grenseregioner i Nord- og Nordvest-Europa. Den viktigste kunngjøringen fra kommisjonen under arrangementet var lanseringen av den nye nettbaserte plattformen "[Boosting EU border regions](#)".

Dette nettbaserte profesjonelle nettverket i EU har som mål å redusere kompleksiteten, lengden og kostnadene ved grenseoverskridende samhandling over hele Europa. På nettstedet kan eksperter og interesserte diskutere og presentere konkrete

problemstillinger og erfaringer fra grenseområdene og presentere potensielle løsninger på nærmere angitte områder.

I Norge er det etter bestilling av Utenriksdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet gjennomført en kartlegging av handelshindringer mellom Norge og de nordiske landene. [Studien er utarbeidet av Menon Economics](#). Funnene i rapporten kan tyde på at handel og mobilitet over den norsk-svenske grensen i all hovedsak fungerer effektivt. Norske bedrifter oppfatter Sverige som det enkleste landet å handle med. Svenske bedrifter opplever Norge og Island, som står utenfor EUs tollunion, som noe mer utfordrende enn EU-landene Danmark og Finland. Rapportens hovedbilde er at grensekryssende handel i Norden foregår uten store problemer. Det er positivt. Den norsk-svenske grensen fremstår som unikt effektiv og den mest smidige yttergrensen til EUs tollunion. EØS-avtalen og vår deltakelse i det indre marked er viktige årsaker til dette. Arbeidet med å fjerne handelshindre prioriteres høyt fra norsk side.

Sammenlignet med land utenfor Norden oppleves Norge som enkelt å handle med. På grunn av EØS-avtalen og Norges deltakelse i det indre marked, opplever bedriftene i liten grad tekniske handelshindringer, bortsett fra enkelte nasjonale særkrav innenfor blant annet byggevirkosomhet og enkelte nisjemarkeder. For selve grensepasseringen kan åpningstiden være en utfordring på noen

grensestasjoner. Tidligere studier har pekt på utfordringer knyttet til momshåndtering, men på dette feltet har regelverket nå i stor grad blitt harmonisert, viser rapporten.

Flere gratis wifi-soner i kommunene

Som en del av EØS-avtalen får norske kommuner mulighet til å søke om støtte til etablering av soner med gratis trådløst internett. Ordningen, kalt Wifi4EU, skal gi flere gratis wifi-soner på offentlige steder som parker, torg, havner og bibliotek. Ordningen er en del av CEF-programmet og lanseres av EU-kommisjonen i løpet av første kvartal 2018. EU har vedtatt å sette av inntil 120 millioner euro til ordningen som løper til og med 2020.

Den norske deltakelsen i EU-ordningen sikrer at besøkende fra EU-land kan nyte godt av ordningen i Norge, på samme måte som nordmenn på besøk i EU-land vil kunne bruke wifi-soner etablert som del av ordningen i andre land. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) vil ha det nasjonale ansvaret for praktisk oppfølging av WiFi4EU i Norge. Dette omfatter blant annet teknisk veiledning og informasjon til kommunene, som kan søke om støtte enkeltvis eller i grupper.

Støttebeløpet er 15-20 000 euro per kommune og støtten kan dekke inntil 100 prosent av kostnadene til nødvendig utstyr og

installering av utstyr. Tilbudet må være gratis for brukerne, med ikke-diskriminerende betingelser og uten å komme i konflikt med eksisterende tilbud av wifi-soner.

Norge har allerede en støtteordning og veiledningstilbud i kommunene - Digihjelpen. Med den nye ordningen får vi bedre tilgang på gratis wifi-soner i kommunene slik at enda flere får mulighet til å bruke digitale tjenester

[Les mer om ordningen på nettsidene til Nkom.](#)

Dagens smarte: Energiregioner fra plan til praksis

60 EU-regioner som har energi som prioritet i sine smarte spesialiseringsstrategier, og som har samarbeidet gjennom Smart Spesialiseringplattformen for energi (S3PEnergy), vil nå sette planene ut i livet gjennom konkrete tiltak og investeringer. Fem interregionale partnerskap på energi har blitt opprettet så langt i områdene bioenergi, solenergi, marine fornybar energi, smarte nett og bærekraftige bygninger. Les mer og se en instruktiv film [her](#).

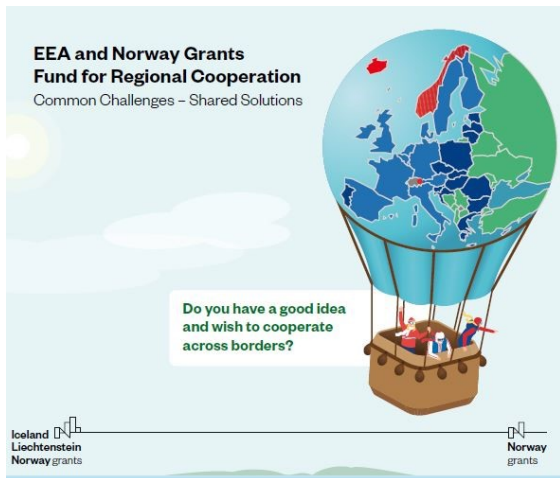
Europeisk regionalt samarbeid 2: 146 millioner til regionalt samarbeid i Europa

Norge og de øvrige EØS-landene stiller 146 millioner til disposisjon for å fremme samarbeid på tvers av landegrensene i Europa. Mange av de økonomiske og sosiale utfordringene vi møter i Europa i dag forholder seg ikke til landegrensene. Et av kravene for å få tildelt midler fra det nye fondet er derfor at minst tre land går sammen om å søke støtte. Norske partnere kan inviteres til å delta som fageksperter.

Fondet for regionalt samarbeid er en del av EØS-midlene og utgjør totalt 34,5 millioner euro. 15 millioner euro av disse, eller om lag 146 millioner kroner, utlyses i dag. Formålet er å finansiere regionale samarbeidsprosjekter innenfor et bredt tematisk spekter.

Det er mulig å søke om finansiering for prosjekter innenfor alle prioriteringsområdene til EØS-midlene. Det gjelder prosjekter som handler om innovasjon, næringsutvikling, helse, forskning, sosial inkludering, miljø og klima, kultur, sivilt samfunn, fundamentale rettigheter, migrasjon og rettsvesen/kriminalomsorg. Midlene er tilgjengelige for prosjekter i alle de 15 EU-landene som mottar EØS-midler. I tillegg åpner fondet for samarbeid med ti land som grenser til et mottakerland, men ikke er EU-medlemmer.

Søknadsfristen er 1. juli 2018. [Les mer på EØS-midlenes nettsider.](#)

Drikkevannsdirektivet skal revideres

Sikker vannforsyning er en sentral oppgave for norske kommuner. Kommisjonen har denne uken foreslått et revidert drikkevannsdirektiv. Eksisterende direktiv er fra 1998, og oppdateres med nye parametere for å måle kvalitet, og for å ta inn samfunnsmessige endringer.

Noe av bakgrunnen for forslaget er borgerinitiativet «Right2Water» fra 2014 om økt tilgang til trygt drikkevann for alle EUs innbyggere.

Forslaget inneholder bestemmelser om bedre tilgang til drikkevann i EU, men også at borgerne skal få bedre informasjon om drikkevannet i sitt nærrområde. Formålet er å redusere bruken av flaskevann, som blant annet er en utfordring for miljøet. Det

reviderte direktivet inneholder derfor blant annet bestemmelser om:

Nye parametere for å økt trygghet. De fleste av EUs innbyggere har i dag tilgang til godt og trygt drikkevann. Kommisjonen ønsker allikevel å opprettholde beskyttelsen i EU, og også forbedre situasjonen. De eksisterende parametere er over 20 år gamle, og det har derfor vært nødvendig med oppdateringer. Forslaget foreslår å legge til nye stoffer og stoffer som presenterer en fremvoksende trussel, sammen med parameterverdier, i listen over kriterier for bestemme vanntryggheten - i tråd med WHO's anbefalinger.

Bedre tilgang til drikkevann. En ny artikkel er inkludert i direktivet (artikkel 13), og krever at medlemslandene skal vurdere prosentandelen av befolkningen uten tilgang til drikkevann, for å informere disse menneskene om muligheter som er tilgjengelige for dem til tilgang til distribusjonsnettverket, og for å oppmuntre til forbruk av kranvann i offentlige bygninger og restauranter. Medlemsstatene vil også bli pålagt å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre tilgang til drikkevann for utsatte og marginaliserte grupper.

Bedre informasjon om drikkevannet.

Gjennom direktivet ønsker Kommisjonen også at befolkningen på en enkel måte, gjerne elektronisk, får informasjon om tilgangen til, og kvalitet på drikkevannet i deres nærrområde. Formålet er å øke folks tillitt til

kranvann, til fordel for flaskevann. Flaskevann er uforholdsmessig dyrt, og også en utfordring for miljøet.

Mer informasjon om forslaget finnes [her](#)

Revisjon av drikkevannsdirektivet er ellers blant [de ni sakene som Sveriges Kommuner og Landsting \(SKL\) vil prioritere i 2018](#). De viser til at direktivet påvirker vannverk, lokale

tilsynsmyndigheter og planarbeidet i kommuner, og at det derfor er viktig at det lokale og regionale perspektivet kommer fram under behandlingen nasjonalt og i EU.

Denne artikkelen bygger dels på en innrapportering fra helse- og mattrygghetsråd Maren Widme og Stortingsbibliotekets [EU-EØS-Nytt av 24. januar](#).

Sirkulærøkonomi: ny minipakke med plaststrategi

EU-kommisjonen la 16. januar 2018 fram en mini-pakke om sirkulær økonomi, [her](#). Dette er del av oppfølgingen av handlingsplanen om sirkulær økonomi fra 2015. Pakken skal bidra til vekst, arbeidsplasser, styrket innovasjons- og konkurransekraft for europeisk industri og beskyttelse av klima og miljø.

Det har vært store forventninger til **den europeiske strategien om plast i en sirkulær økonomi**, [\(COM\(2018\)28\)](#). Det er økende bekymring rundt miljø- og helseeffekter som følge av store og økende mengder plast og mikroplast i naturen. Samtidig kan bruk av plast også gi positive miljøeffekter, f.eks. ved at bruk av lette plastmaterialer i kjøretøy og fly kan gi reduserte klimagassutslipp sammenlignet med andre tyngre materialer. EUs plaststrategi skal bidra til å transformere måten plastprodukter designes, produseres, brukes og materialgjenvinnes, noe som vil redusere negative miljø- og klimaeffekter over livsløpet for plast. Strategien skal bidra til vekst og innovasjon, styrket europeisk industri, nye muligheter for investeringer og flere arbeidsplasser.

Strategien er bygd opp rundt en visjon som skal sikre at utviklingen går i ønsket retning i Europa. Denne består av to pilarer:

Pilar I. «En smart, innovativ og bærekraftig plastindustri, der design og produksjon fullt ut ivaretar behov for ombruk, reparasjon og materialgjenvinning, som sikrer vekst og arbeidsplasser i Europa og bidrar til å redusere EUs klimagassutslipp og avhengighet av import av fossile energikilder.»

Pilar II. «Innbyggere, myndigheter og industri i Europa støtter mer bærekraftige og tryggere forbruks- og produksjonsmønstre for plast. Dette gir grunnlag for sosial innovasjon og entreprenørskap, og skaper nye muligheter for alle europeere.»

Strategien inneholder 39 tiltak som Kommisjonen vil gjennomføre for å bidra til å nå denne visjonen.

Kommisjonen skal bl.a. innføre tiltak som skal bidra til at:

- Emballasje og produkter designes for sirkulær økonomi. En ny revidering av emballasje-direktivet skal sikre at all plastemballasje er egnet for kostnadseffektiv ombruk og materialgjenvinning innen 2030.
- Innhold av kjemikalier ikke gir utfordringer ved materialgjenvinning.
- Mer materialgjenvunnet råvare brukes i nye produkter. Industrien oppfordres til å forplikte seg til tiltak som totalt skal sikre at 10 millioner tonn materialgjenvunnet plast brukes i produkter i 2025.
- Løsninger for separat innsamling av plastavfall forbedres. Retningslinjer for separat innsamling vil utvikles, og det skal arbeides for bedre gjennomføring av kravene i avfallsregelverket.
- Bruk av engangsplastartikler reduseres. Kommisjonen vil fremme et lovforslag i 2018.
- Marin forsøpling fra sjøbaserte kilder som skips-, fiskeri- og oppdrettsnæring reduseres.
- Utslipp av mikroplast reduseres. Det vil startes en prosess under Reach for å begrense bruk av mikroplast i produkter. De vil vurdere tiltak for å redusere utslipp av mikroplast fra dekk, tekstiler og maling. Det skal også innføres tiltak for å redusere lekkasjer av plastgranulat fra industrien til miljøet.
- Komposterbar og bionedbrytbar plast brukes i «riktige» produkter. Under Reach vil det arbeides med restriksjoner i bruk av oxo-nedbrytbar plast, som brytes ned til mikroplast.

Denne saken bygger på en innrapportering fra miljøråd Hege Olbergsveen

Festen er ikke over, det er kake igjen – søk Horisont 2020 nå

For å hjelpe norske søkere har Forskningsrådet nærmere 40 eksperter som bistår med å finne relevante utlysninger. I tillegg har Forskningsrådet flere ulike økonomiske støtteordninger i søknadsprosessen. Her finner du listen:

[Oversikt over NCP-er \(nasjonale kontaktpersoner\)](#)

[Kurstilbud og søknadshjelp](#)

[Søk om støtte til å skrive EU-søknader](#)

Fremover er det gode muligheter særlig innen helse, IKT og næringsliv. Innenfor helse er det særlig persontilpasset medisin, klinisk forskning og helse-IKT som framstår som områder med potensial for vekst. For IKT-feltet er det, foruten helse-IKT, tydeligst potensial innenfor system- og komponent-området, og på områder for digital innholdshåndtering. For næringslivet og næringsrettet forskning

er det særlig innenfor bioøkonomi og hav man ser potensial for økt deltakelse. Produksjonsindustri og IKT er andre områder som er viktige for norsk næringsliv, og hvor mulighetene for økt deltakelse i rammeprogrammet.

Høringer – si din mening

... om EUs fremtidige samhørighetspolitikk

Ønsker dere å være med å utforme EUs fremtidige samhørighetspolitikk? Ta en titt på Europa-kommisjonens [offentlige høring](#). Den er rettet mot alle innbyggere og øvrige interessenter i Europa. Målet er å avklare hva som fungerer, hva som kan forbedres og å få inn forslag til fremtidig programutforming. Selv om Norge bare er med på den delen av EUs samhørighetspolitikk som kalles Europeisk territorielt samarbeid (ETC, Interreg) og deler av EUs byprogrammer, berøres kommuner og fylkeskommuner av EUs metoder for samfunnsutvikling. Det er fritt frem for kommuner og fylkeskommuner å uttale seg.

... om produkter som brukes som byggematerialer

Forordningen om byggevarer (EU) nr. 305/2011 (HLR) tar sikte på å gjennomføre det indre marked for produkter som brukes i byggingen av bygninger og infrastruktur. Derfor fastsetter HLR regler om vurdering av ytelsen til byggevarer og ved å kommunisere vurderingsresultatene, gjennom et felles teknisk språk (som hovedsakelig består av harmoniserte europeiske standarder og europeiske vurderingsdokumenter) som skal brukes overalt i EU. Konstruksjonsprodukter vurdert i samsvar med HLR-reglene bærer CE-merkingen. EU-land er frie til å fastsette regler for konstruksjon og sikkerhet for bygninger og infrastrukturverk, så lenge de gjør det ved å bruke HLRs felles tekniske språk for CE-merkede produkter. Det sikrer at pålitelige og sammenlignbare opplysninger om ytelsen til byggevarer er tilgjengelige for fagfolk, offentlige myndigheter og forbrukere, slik at de kan sammenligne ytelsen til produkter fra ulike produsenter i forskjellige land. Man unngår derfor utelukkelse fra nasjonale markeder for enkelte produkter bare fordi de ble laget og testet for ytelse i et annet land. Flere kilder, for eksempel 2016-rapporten om implementeringen av HLR, meninger fra REFIT-plattformen og studier om europeiske byggesektorforskrifter, har identifisert problemer som påvirker HLRs funksjon. Derfor utfører Kommisjonen for øyeblikket en felles evaluering og konsekvensutredning for et mulig EU-initiativ for å revidere EUs regler for byggevarer. Denne offentlige [høringen](#) tar sikte på å gi alle interesserte borgere og interessenter muligheten til å bidra og gi sine synspunkter på sentrale problemstillinger som er relevante for evalueringen og konsekvensanalysen. Høringen supplerer tidligere målrettede konsultasjoner av interessenter.

Hat på nett skal bekjempes

Kommisjonen har presentert en ny rapport om fremdriften for å bekjempe ulovlige hatytringer på nett. For pressemelding og oppdatert statistikk se [her](#).

Konklusjonen er at stadige flere hatytringer identifiseres og fjernes online. Andelen av innholdet som selskapene varsles om, og som deretter fjernes, har økt fra 24 prosent i 2016 til 70 prosent ved utgangen av 2017. 81 prosent av innholdet blir nå vurdert av plattformene innen 24 timer, sammenlignet med 40 prosent i 2016.

Budskapet fra Kommisjonen er derfor at det frivillige samarbeidet med bransjen så langt har gitt synlige resultater. I tillegg til Facebook, Twitter, Youtube og Microsoft, har Instagram og Google+ nå også forpliktet seg til å oppfylle bransjenormen.

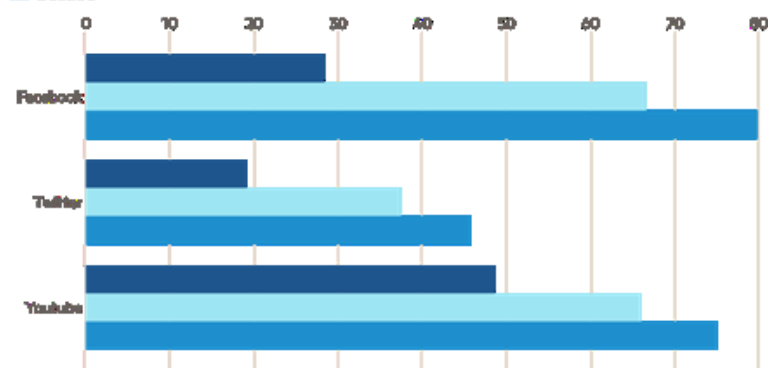
Til tross for tilsynelatende fremgang i kampen mot ulovlige hatytringer, er det imidlertid flere dilemmaer og problemstillinger som EU og nasjonale myndigheter fortsatt må håndtere. Det er en vedvarende utfordring å sikre at fundamentale rettigheter som ytringsfrihet og personvern ivaretas, spesielt når internettplattformene velger å fjerne ytringer som ligger i gråsonen mellom det lovlige og det ulovlige.

Videre utgjør det enorme omfanget av tekst, video og bilder som spres via internett en utfordring i seg selv. Det er interessant å se nærmere på hvilke aktører og hvilke land som rangeres øverst når det gjelder fjerning av ulovlige hatytringer. Mens kun 38,6 prosent av varslene førte til nedtagning i Portugal, er resultatet for Tyskland 100 prosent. Selv om det nok er for tidlig å trekke konklusjoner om virkningene av den nye strenge lovgivningen i Tyskland (Netzwerkdurchsetzungsgesetz), kan det ikke utelukkes at den store oppmerksomheten rundt dette temaet i landet har hatt en viss effekt.

Social media giants step up removal of hate content

% of removals of hate content

■ Dec 2016
■ May 2017
■ Dec 2017

Source: European Commission, Graphic: @natliessidhn

© FT

Livet som nasjonal ekspert på innsiden av Generaldirektoratet for regional- og bypolitikk

Astrid Solhaug er ny nasjonal ekspert i DG REGIO. Sammen med Odd Godal utgjør hun et godt norsk team i DG REGIO. De kan gjerne kontaktes hvis det er noe man lurer på. Her er et intervju som med Astrid som er utarbeidet av Norges delegasjon til EU:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fra-eu-delegasjonen-til-europakommisjonen/id2587891/>

Kilder til informasjon

Alle som er interessert i EU/EØS bør abonnere på Stortingsbibliotekets nyhetsbrev EU/EØS-nytt. Det er ment som en kilde til informasjon for stortingsrepresentanter og ansatte, men er også tilgjengelig for oss andre. [Her](#) finner du det.

På kalenderen – Kommende begivenheter og tidsfrister

Når	Hva	Hvor	Mer informasjon
31. januar	127th CoR plenary session	Brussel	Dokumenter og mer informasjon her
31. januar	CoR Structured dialogue with European Associations	Brussel	Mer informasjon her
31. januar – 1. februar	AAL call Info days – “Smart Solutions for Ageing well”	Brussel	Registrering og mer informasjon her
2. februar	UIA Expert - Call for applications for a Panel of External Experts - Call 3 UIA rekrutterer fagfolk som eksperter og spesialister for å vurdere innkommende prosjektforslag.		Mer informasjon her . Prosjektleder Edouard Gatineau: e.gatineau@uia-initiative.eu
2. februar	EU Aquaculture Farmed in EU Regions, CoR	Brussel	Mer informasjon her

2. februar	Reducing Health Inequalities Experienced by Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex (LGBTI) People. Citizenship, CoR	Brussel	Mer informasjon her
6. februar	Cohesion Policy as an instrument to achieve sustainable territorial development. Single market: digital, energy and capital. Cor/CEPLI.	Brussel	Agenda og mer informasjon her
7. februar	PEGASUS conference - Delivering environmental and social benefits from agriculture. Sustainable development; Cohesion, jobs, growth, and investment, CoR	Brussel	Mer informasjon her
7. februar	Søkerseminar i Malmø - tema: luftkvalitet, klimatilpasning, bolig, jobb og ferdigheter i lokaløkonomien, UIA	Malmø	Agenda og mer informasjon her .
8. februar	17th ENVE commission meeting, CoR	Brussel	Agenda og mer informasjon her
22. februar	Søkerseminar i Brussel - tema: luftkvalitet, klimatilpasning, bolig, jobb og ferdigheter i lokaløkonomien, UIA	Brussel	Agenda og mer informasjon her .
22. februar	#EU Industry Day. Construction: towards an inclusive digital strategy		Agenda her og registrering her .
9. mars	Expert - Call for Applications for UIA experts - Call 2. UIA rekrutterer fagfolk som eksperter og spesialister for å støtte gjennomføringen av allerede besluttede prosjekter		Mer informasjon her . Prosjektleder Susana Forjan: s.forjan@uia- initiative.eu
20-22 mars	'Europe, let's cooperate' interregional cooperation forum, Interreg Europe.	Brussel	Mer informasjon her
23 - 25. april	EUROCITIES Mobility Forum, Spring 2018	Prague	Mer informasjon her

CEPLI – the European Confederation of Local Intermediate Authorities

CoR – European Committee of the Regions

ENVE – Commission for the Environment, Climate Change And Energy

UIA – Urban Innovative Actions Initiative

Ta kontakt!

Eivind Lorentzen, Trond Helge Baardsen og Maria Deridder Holmlund hører gjerne fra deg [HER](#)

